

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 2 K | 1 óra 10 K
1 évre 24 K | 1 évre 1 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon: 20

Felélős szerkesztő: Hajós József.

A városi leányfőgimnázium direktorsági ügye.

A nap nap marad, az igazság igazság marad! Hiába próbálják a felhők a napot elrejtteni, az csak ideig-óráig sikerül és hiába próbálják az igazság ellenségei az igazságot megmásmítani, az még ideig-óráig sem sikerül. Legálább ebben az esetben nem. Mert kérem szépen, Maron kollégánk — akinek Isten kegyelméből jutott az a szerencse, hogy megválasztották a helybeli leányfőgimn. igazgatójává — egy épen odaváló ember, akinél különbsé keresve sem találhatunk volna. Mert milyennek kell elképzelni egy leányiskolai direktort? Ugyebár olyanoknak, hogy először külső megjelenésben legyen az esztétikai érzékre kellemesen ható egyéni ség, mert ez még a fiúk nevelésével is szükséges, a leányoknál meg épen fontos kellék; no és Maron nem ilyen? Másodsorban legyen az a direktor az érintkezésben kellemes, sima; megnyerő modoru ember; és ki merné, akár az ellenségei közül is Maronról ennek az ellenkezőjét állítani? Harmadsorban legyen az a direktor — nemcsak külső érintkezésben megnyerő modoru, de belsejében is és lényegében is legyen embertársait és azokat, akikkel érintkezésben kell megmozdítani — nemcsak kellemes, aki a maga nevére valóban mások véleményét is tiszteltetben tartja — akár világi, akár vallási dolgokra vonatkozzanak azok; hogy ebben a tekintetben milyen Maron? azt mi, tanártársai tudjuk bizonyítani legjobban, akik közül 10 évi együtttanárkodás ideje alatt egyik sem volt vele soha a legesekélyebb konverzálása. A vele való érintkezés és együttműködés legkellemesebb hatása él mindnyájunk lelkében vele szemben. Hogy pedig vallásilag milyen egyén Maron, azt legjobban bizonyítja az, hogy amidőn megválasztásának híre — hozzánk eljutott, egyik izraelita, de mélyen vallásos tanártársunk örvendett el legjobban. Hogyan volna ez lehetséges, ha Maron nem volna olyan jelenség, aki a maga valóságossága mellett nem tartaná tiszteltetben másnak is vallási és más meggyőződését, még pedig a legnagyobb mértékben. Biztosítjuk a leánygimn. tanárkarát, hogy Maronban nemcsak igazságos és tapintatos vezetőt kaptak, de jó kollégát is, aki mindig csak primus inter pares lesz és velünk együtt fog érezni és akármelyeknek, akármilyen kicsiny ügyét a magáénak is fogja tekinteni. Mindnyájan

unisono örvendünk a megválasztásának, mert megérdemli, hogy derek ember, egy egész férfi, de viszont fájjaljuk, hogy eltávolít körünkből, elveszítjük őt, mint kártsárat és irigyljük a tesvérintézet tanári karát, a mely, egy ideális igazgatót fog kapni benne.

A főköleles igazgatónak továbbá kötelességüdnök, pontosnak, szorgalmasnak, jó pedagógusnak és jó didaktikusnak is kell lennie; hogy ebben a tekintetben milyen Maron, azt mi és tanítványai — akiket tanított — jól tudjuk és ennek igazgatónk minőségében kifejezést is adott. Aki kíváncsi rá, hogy milyen, az forduljon a városi tanácshoz és abból meggyőződhetik, hogy a tanács választása nem ok nélkül esett rá. És ez az igazi minősítés, mert ez az éleli iskolájának a minősítése, nem pedig a vizsgálóbizottságé, amelynek egy némely tagja talán csak akkor látja a vizsgázót először és később, aki már ismeri is, ez semmi szín alatt nem olyan minőségű, mint ahogyan ismerik azok, akikkel együtt és akinek vezetés mellett évek hossza során át működik a gyakorlati téren, az élet nagviskolájában. Tehát az élet iskolájában nyert tapasztalat az igazi alap.

Nem utolsó kélek az, hogy a főköleles direktornál, hogy jó szónok is legyen; és aki Maront beszélni hallotta, ilyenek hallotta.

Mondom még egyszer, hogy Maron a főköleles igazgatók típusa, amit egyebet nem a működése és az idő bé is fog bizonyítani.

Mindzek elmondását — habár tudom, hogy Maron kollégáinkat nem fogja megörvendtetni, mert az ő szerénységével nem fér össze a dícséret (ami eként nem az, hanem valóság) — szükségesnek érzé tartottam, hogy megnyúttassam azokat, akik talán hitelt volna nek hajlandók adni az ellentábor fulánkös és keserűségelti támadásainak és ama állításnak, mintha a tanács nem jól választott volna. Én megengedem, hogy Littyán Viktoria (a nevét kiírhatom, mert a támadás hevében ők árultak el, ami különben is a beavatottak előtt köz tudomásu volt) is képzett és a direktorságra képesítő tulajdonságokkal rendelkező egyéniség, de hát, hogy ha egyszer a tanács választása Maronra esett, ebben be kell nyugodnia, annál is inkább, mert hiszen az indu-

latoskodáson kívül táborának támadó cikkeiben semmi rosszat sem tudnak mondani ők sem Maronra. Tehát ezzel mintegy ők is kénytelenek elismerni Maron rátermettségét a direktorságra. A tanács választásával pedig csak a leányfőgimn. nyert, mert így odakerült Maron is, ami különben nem történt volna meg és így két kiváló erő fog működni a tanártestülettel egyetemben az intézet fölvirágoztatásán. Biztos vagyok benne, hogy a mi Maronunk, ha a tanács választása Littyán Viktóriára esett volna, azt mondta volna, hogy a választás méltó egyénre esett, aminőhogy most is, löbbször elismerőleg nyilatkozott Littyán kiválóságáról.

— ank.

„Válasz egy felszólalónak“

Amikor egyik helybeli lap a mi lapunkban szerdán megjelent „Tetemreállítás“ című cikket koméni kifejezésekkel kárhoztatja. Mivel egem a válaszoló hangzártsággal való, nem hagyhatom viszontválasz nélkül. A válaszoló ugyanis ezt írja: „Mint a cikkben az írója teljes joggal utákozható volt az ellen, hogy Hámori kihalásait a keresztény szellem nyilvánulásának mondják, ha valaki tény leg mondta volna. De valótlanság, hogy...“

...és az, hogy mag nem történt támadás ellen védekezik... Válaszoló ellenfelem vagy nem néz körül mielőtt választ ír, ha nem a struccmódot utánozza, így nem képes észrevenni, amiről a sajtóban írnak, — vagy pedig tudatosan hazudik. Inkább az első lehetőséget vélem, mert annyira szemtelenné hazugnak nem tartok senkit, hogy ő ismerve a szabedkai „Délvidék“ és a „Bácskai Hirlap“ —köté épen Hámori keresztény vagy zsidó mitőléről az utóbbi napokban lezajlott éles tollharcot, azt merje megírni, hogy „valótlanság, hogy ezt valaki mondta“ Ugyanis a „Bácskai Hirlap“ erősen károskodott amellett, hogy Hámori kátholikus. Nyilvánvaló, hogy ezzel azt akarta kikürtölni: imo a kátholikus szellemnek mily diszpédyány megnyilatkozása és a kufár, elítélt Hámori; — mert másért észszerűtlen lett volna Hámori „keresztény“ mitőlől hangoztatnia. A „Délvidék“ bebizonyította, hogy Hámori nem oly törzsgyökeres kátholikus, mint aminőnek a „Bácskai Hirlap“ híresztelt. Most aztán a jeles „Bácskai Hirlap“ egyik legutóbbi számában már ezt a szerény (de kiáltóan os-

toba) kinyilatkoztatást tette: „Soha, semilyen ponton sem fontos a vallása valakinek.“

Lehet az is, hogy ezt a m... döbbször képtelen kijelen... a „Bácskai Hirlap“ Farkas... orsz. képviselőnek a Ma ar Zsidók Egyesületének kö... ülésén most vasárnap tartó előadásnak hatására tette. E nevezetes közgyűlésen — mint az országos lapokban is olvastuk — Farkas a zsidók kitérését kárhoztatva ezt mondotta Hámoriról: „Eppen tegnap itélték el Aradon ennek a fejlődésnek egyik legúszteletreméltóbb példányát Hámori László orsz. képviselő urat, aki állandóan jelezte, hogy neki semmi köz a zsidósághoz és azt hiszem inzultált volna mindenkül, aki őt arra emlékeztette volna, hogy boldogult édesatyja még az aradi zsidó hitközség elnöke volt.“

Tehát mivel nem valótlanság, hogy Hámori kereszténységét valaki tendenciózusan kürtölte, ezért a „Tetemreállítás“ című cikkemre — amit ellenfelem is elismer, hogy „annak a cikknek az írója teljes joggal utákozható volt az ellen, hogy Hámori kihágásait a keresztény szellem nyilvánulásának mondják.“ Mert volt aki mondta!! Tehát megtörtént támadás nem védekeztem!!

Válaszoló felebarátom: máskor még (—) mögö bujva so kompromittálja magát, így a nyilvánosság előtt.

Kinémetlen gyűlölködőnek pedig... hogy én egy zsidó bűnért elítélem az egész zsidóságot. Dehogy! Azoknak az, említtet „egyes emberek“ nek száma oly nagy, hogy teljes joggal beszélhetünk fajj jellegéről, mert hiszen a Hámorik, Strassernék, Neumannok és a többi már elítélt úszások, szipolyozók, hadseregszállítók árdragítók és panamisták közül a tulnyomó nagy százalék a zsidó fajhoz tartozik.

Epen ez az elkéséritő, hogy azok az „egyes emberek“ a zsidók közt nagyon sokan vannak! Én soha sem általánosítottam oly értelemben, hogy a zsidókat kivétel nélkül elítélném lelkiismeretlen kufárkodásuk és uszójuk, haszonlesésük miatt. Soha sem mondtam, hogy „minden zsidó gazember!“ sőt magam is ismerem tiszteltetreméltó jellemes zsidókat. De annyira naiv sem vagyok, hogy egy zsidó panamistáról, egy zsidó lánc-keroskedőről, egy zsidó uszórásról, egy zsidó árdragítóról kővetkeztetve lehet csak a fajt elítélni. Hogy nem egyről van szó, azt a válaszoló ellenfelem talán jobban tudja, mint én, ha pedig nem tudná, hát olvassa el

az Uj Lapban a *Heti bünkrónika* cikkekét, melyek a zsidók bü-
nös tizerkedéseiről tájékoztat-
nak. Az egész világon 14 mil-
lió zsidó él és ezekre *aranylag*
nagy százzal esik a bűnös
tizerkedések vétsége; hát még
ami titokban marad! Egyik
lapunk a rendőrség és bíróság
jelentéseiből hozzávetőleg meg-
állapította, hogy a háborús bü-
nök 80 %-át zsidók követték el.
Ezeknek az egyes embereknek
bűnelt sohasem kentem az egész
zsidó „felkezet”-re, hanem azt
faji jellegzetességnek mondtam.
Nem a becsületes zsidókat
tesszük felelőssé, de nem értjük,
hogy a tisztességes zsidók nagy
erővel mért, nem küzdenek
a zsidó bűnösök ellen. Epen a
nagy arányszám is igazolja (tes-
sék a heti bünkrónikát olvasni),
hogy a Hámori fele üzemek
tipikusan nem keresztény üze-
mek. Hámori csak kitért, de
őseinek faji jellegét megtar-
totta ismétlem: Hámori üzre-
kedéseiben könnyű felismerni
azokat a szemita világszemlé-
sajfajtságot, melyekre a nagy-
oszlú Werner Sombart „Die
Juden und das Wirtschaftle-
ben” című nagy művében oly
csodálatos éleleléssel mutat
és logikus következtetésekkel
oknyomozóan magyaráz. Aki
elolvassa ezt a tárgyilagos
könyvet, bizonyára megérti,
hogy miért várjuk mi oly szí-
szorongva nem a Messiát, ha-
nem azt a Herkulest, aki a köz-
élet *Augiasz* istállójától a lehi-
ismeretlen kufárokat fogja ki-
soprtani. Lehet, hogy még ez a
Herkules sem lesz kép s meg-
olvasni, hogy a korrupció szo-
metében hány százaiak a zsidó
— oly sokan vannak.

Éc nem légből kapott, által-
sokból kiindulva írok a zsidók
visszaéléseiről, hanem *nyned*
kor köikret tényekre hivatkozom
Cikkemnél sokszor maguk a zsi-
dók provokálják, ezt a cí kemt
s m iram volna, ha a vála
szóló” nem kénszerít. Tudom,
hogy midőn a zsidó Haine-
általt mondott „faji tisztaság”-ot
idézem, akkor nem rözsvízze-
nem tavaszi szellőt levelek Li-
banon c-drusaira, hanem előre
tudtam; hogy ezt „mérges ki-
gözölésnek” nevezik majd a
zsidók. Mégis megírtam, mert
kötelességem figyelmeztetni a
keresztény testvéreimet az esz-
közökön nem válogató és min-
dinkább terjedő zsidó bódításra,
— íós.

— A pápi pálya elnéptelen-
dése. Augsburgból írják: Az aug-
surgi püspöki egyházmegye leg-
újabb évkönyve szerint az egy-
házmegye teológusai közül 100 at
hívtak be katonai szolgálatra. 10
eleszt a harcúterén és a válimikor
nagy számú növendék közül ma
mindössze 20 végzi tanulmányait.
Az egyházmegyenek a müncheni
Georgianumban tanuló 34 növen-
déke közül már csak 8 van az
intézetben, mert a többi hádba-
vonult.

HIREK.

— A napközi otthonok. A
város mint megirtuk napközi
otthonokat, fog megnyitni jul.
elsőjével. E szél szociális inté-
ményt a közegészségügyi bi-
zottság ma délelött közegészség-
ügyi szempontból tette vizs-
gálat tárgyává. Elhatározták,
hogy az otthonokban elhelye-
zendő gyermekekkel, melótt fel-
vennék. orvosi vizsgálatnak
hagyják alávetni.

Nincs megegyezés a mé-
szárosokkal. Kovács A. Sándor
tb. városi tanácsos, mint a közel-
látsi bizottság elnöke ma délelött
tárgyalt a mészárosokkal, hogy a
húsárakat, míg a maximális árakat
megállapítják, mérsékeljék. A mé-
szárosok 20 koronán felüli árakat
szeretnének s kétféle minőségű és
áru húst sem hajlandók árusítani.
Oly ~~hát~~ a mészárosok nem
tisztességes uzsora használatá-
nak dolgoznak. Kovács A. Säu-
dor tb. tanácsos tudomásukra
hozta, hogy a 20 koronán felüli
árakat a hatóság meg nem engedi
s a 20 koronát meghaladó árakat
árdragításnak tekinti. Kovács tána-
csos a békes megegyezést ily
módon meghiusultnak látja, ezért
sürgős kérelmet intézett dr. Kere-
kes Lajos h. polgármesterhez, hogy
a hatósági próbavágásokat sürgő-
sen ejtsek meg s állapítsa meg a
húsok maximális árait.

A városi Ö. H. J. ma dél-
elött tartott ülést dr. Kerekes
Lajos h. polgármester elnökeite
mellett. Elhatározták, hogy tekin-
teettel a nyári hónapok könnyebb
megéheletési viszonyaira a segély-
összegeket kissé redukálni fogják.

Tűz Dunapentelén. F. hó
19-én délután rendkívüli nagy
szelben egyszerre végigvult a fel-
vert, harang hangja jelzésé-
re. A közseg apraja nagyja siet
oltani, aminek meg is lett az ered-
ménye. Az ucasorít meg lehetett
menteni, azonban „Csefán Mihály
és Oroszi István házai és mellék-
épületei leégtek. Csak részben
váltak érintetlenek. A kár 1000
korona. A rendőrség keresi a
teltest.

— Hatósági hirdmény. Fel-
hivatnak mindazok, akiknek zsi-
utalványaik vannak, hogy azokat
legkésőbb e hó 25-ig valtsák be,
mert később érvényüket veszítik.
Székesfehérvár, 1918. jun hó
21-én. A Közzétátsi hivatalal.

Köhögés ellen kitűnően beáll
báziszer a Störk-pasztila. Egy
Jobez ára 7.50 korona. Kapható
Szuus Róben Károly nagy tea-
gyógyegységében — Tégelyben
adandó szerekhez tégelyhiány-
miatt a tégelyeket tessék ma-
gukkal hozni.

— Sajtóntba esezett be teg-
napelőtti lapszámunkban „a pol-
gármester figyelmébe” cím alatt
megjelent cikkbe, amelyet a kö-
vetkezőkben helyesbítettük:

Az egyezség szerint 6 fillérről
9, illetve 10 fillérré emeltetett fel
az áramár, vagyis minden 10
koronás áremelkedéssel szemben
0.10 százalék fillér emelést ki-
vánt a Phoebus akkor, mikor a
széhen kiúll a villanyüzem ösz-
szes kiadásai megrögzáltak.
A szénkiutalában pedig, mikor
csak a szén árának egyoldalú
megdrágulásáról van szó, minden
10 koronás árdragulás után 0.25
százalék fillért juttatnak a Pho-
busnak.

Mindennek a logikai követke-
ményének annak kellene lenni,
hogy az áttámasz árdragulás
kiegyenlítésére, szükséges 0.10 fil-
lérés áremelkedési kulcs, a szén
árának egyoldalú emelkedése
esetén leszáll 0.08 fillérré, nem
pedig az, hogy felszálljon 0.5
fillérré.

Tizenhetes Hét. Örömmel
értesülünk arról, hogy a pártalan
siker jegyében lezajlott tizenhetes
hét tiszta anyagi eredménye a
rendező bizottság június 17-iki
mérége szerint 102,234 kor. 22
fillért tesz ki. Ez azonban még
nem végleges eredmény, mert
hisz azóta is több helyről, köztölt
Tad közseg 3200 K. gyűjtése —
jelentenek szép összegeket.

Önkéntes árverési hirdmény.

Atulírott ügyvédi irodámban
f. évi június hó 29-én szom-
baton délelött 9 órakor tar-
tandó önkéntes árverésen az
örökösök megbízásából a leg-
többet ígérőnek eladom a szé-
kesfehérvári 3790 sz. tkvi be-
teiben A. 1. 1—2 sor 31044,
31055. hszám alatt felvett
Dobrovics Józsefné szül. Gál
Anna, hagyatékát képező 764
□-öl területű Major-u. 19. sz.
lakóházat és keltet.

Eladandók az árverési tel-
tétélekre néve irodámban bő-
vebb felvilágosítást nyerhet-
nek.

Székesfehérvár, 1918. ju-
nius 15.

Dr. Molnár János,
ügyvéd.

APROHÍRDÉTESEK.

Jó karban levő motor kerék-
pár 34 lóerős motornal, egy gyer-
mekágy és egy kerü lecskendő,
amit cséplésnél, esetleg tűz esetén
is lehet használni; eladók: Kerü-
utca 6. sz.

Gépező nyári cséplést keres.
Cím: Vörösmarty-tér 1. sz.

Szöttes vízhatlan nagy ponyva
eladó, Királykut-utca 4. sz. alatt.

Háromszobas ucai lakás mel-
lel helyiségekkel, kocsis szin istá-
lóval, Augustus 1 ére kiadó, Gáz-
telep-utca 19. szám.

Jó fizetésre könyvelőt keres
a Székesfehérvári Központi Szesz-
főző Szövetkezet. Szakképzett pá-
lyázók dr. Kövessy István ügyvéd,
szöv. elnöknel jelentkezhetnek.
(Lakása: Megyeház u. 17.) Höl-
gyek is pályázhatnak.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármes-
terétől.
3932/1918 közél. szám.

Hatósági hirdmény.

Tudomásulvétel és pontos be-
tartás végett közzéteszem az Or-
szágos Közlelemezési Hivatal
vezető m. kir. miniszternek ad.
16219/1918 IX. számú rende-
letét.

Székesfehérvár, 1918 jun. 17.
Dr. Saára Gyula
polgármester.

Az Országos Közlelemezési
Hivatal vezető m. kir. Minis-
ternek ad. 16219/1918 IX. számú
rendelete a korai burgonya zár
alá vételének területi kiterjesz-
téséről és logmagasabb árának
újabb megállapításáról.

A 2094/1918 M. E. számú ren-
delet 1. és 3. §-ában nyert fel-
hatalmazás alapján a korai bur-
gonya legmagasabb árát 1918.
június 16-án kezdődő hatályal
további intézkedéséig q-ként
(100 kg.) 60 azó hatvan kor-
ban állapítom meg, egyuttal
pedig a korai borgonyatermés
zár alá vételét Hejdvármege
egész területére is ezennel ki-
terjesztem.

A zárlátvétel hatályáéa néve
a hivatkozott kormányrende-
letben és a 16219 IX. 1918. számú
rendeletkezésemben foglaltak-
nyadók.

Budapest, 1918. június 12.
Herceg Windischgraez
Lajos s. k.

az O. K. H.-t vezető m. kir. minis-
ter

Alánia-színhás

Péntek, szombat, vasárnap,
június hó 21, 22 és 23-án:
Henny Porten főszereplésével

Oris ökló

II. rész, befejezés, dráma 4 fejl.
Pótkép:

Alarcos hölgy, vigjáték
3 fejl.
Előadások: 7 és 9 órakor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.
Rendes helyárak

Alpolló-színhás.

Péntek, szombat, vasárnap,
június 21, 22 és 23 án:
Nagyszabású-Nordisk-műsor!

Milliók a föld alatt
Szinjáték 5 felvonású.

Az új családtagok.
Kacagató Nordisk vigjáték.

Előadások: 7 és 9 órakor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.
Rendes helyárak

Az árpádfürdő uszodája vasárnap 1. hó 23-án megnyitlik !!

Nyouta Egyházmegyei Könyvtárúda Székesfehérvár.